

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **J. V.**, zastoupený obecným zmocněncem Mgr. J. N., proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2007, č. j. KUJI 55354/2007, sp. zn. PS 8045/2007 PS/169/IP/2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **J. T.**, zastoupená JUDr. Jakubem Vozábem, advokátem se sídlem Na Pankráci 449/11, Praha 4, o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 4. 2008, č. j. 57 Ca 62/2007 - 45,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 4. 2008, č. j. 57 Ca 62/2007 - 45, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se osoba zúčastněná na řízení (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) ze dne 23. 4. 2008, č. j. 57 Ca 62/2007 - 45, kterým tento soud zrušil výše uvedené rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2007, č. j. KUJI 55354/2007, sp. zn. PS 8045/2007 PS/169/IP/2, pro vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Citovaným rozhodnutím žalovaný jako odvolací orgán zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod, odboru dopravy (dále též „správní orgán I. stupně“), ze dne 22. 5. 2007, zn. DOP-Př-105-1026/07 a DOP-Př-104-1026/07, a toto rozhodnutí potvrdil. V rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl žalobce výrokem I. uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. h), § 22 odst. 1 písm. i), § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se dopustil porušením § 4 písm. a) a b) a § 41 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

(zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Výrokem II. bylo řízení o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. h) a § 22 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích, kterého se měla dopustit stěžovatelka, zastaveno na základě § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích.

Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že krajský soud na základě svých zjištění dospěl k nesprávnému právnímu závěru, když zrušil rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu pro vady řízení spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu a pro nejednoznačné prokázání toho, kdo předmětnou dopravní nehodu způsobil. Pokud tak však učinil, neměl podle stěžovatelky rozhodnutí zrušit v celém rozsahu, nýbrž pouze ve výroku II., který se týká posouzení viny její osoby, neboť krajský soud konstatoval, že nebylo dostatečně prokázáno stěžovatelčino jednání. Stěžovatelka konstatuje, že na základě zkoumání skutkového stavu správní orgány dospěly k závěru, že pokud jde o žalobcovo jednání, tak v důsledku něho došlo jednoznačně ke vzniku dopravní nehody, neboť se žalobce dopustil přestupku porušením § 4 písm. a) a b) a § 41 odst. 1 zákona o silničním provozu. Ve vztahu k posouzení stěžovatelčina jednání pak oba správní orgány dospěly k závěru, že dostupné důkazy neumožňují učinit jednoznačný závěr, zda se stěžovatelka dopustila přestupku, a proto bylo v pochybnostech rozhodnuto ve prospěch stěžovatelky a řízení zastaveno. Pokud tedy krajský soud cituje z odůvodnění výroku II. rozhodnutí správního orgánu I. stupně „...v tomto bodě správní orgán shledal zásadní rozpor ve výpovědích, který nemůže odstranit, na místě nehody nebyl zjištěn žádný nestranný svědek, který by mohl nestranně potvrdit či vyvrátit jednotlivá tvrzení účastníků dopravní nehody“, není možné na základě této citace odůvodnit zrušení napadeného správního rozhodnutí žalovaného v celém jeho rozsahu, tedy i v rozsahu týkajícím se žalobce.

Ve své kasační stížnosti stěžovatelka dále uvádí, že krajský soud svůj závěr postavil na tom, že vysvětlení stěžovatelky podané policii dne 24. 2. 2007 je dle soudu rozporné s pozdějším výsledkem u správního orgánu I. stupně, neboť při vysvětlení uvedla, že neví, zda se podívala do zpětného zrcátka před samotným odbočením vlevo, ale při výslechu uvedla, že před odbočením zpomalila, ještě jednou se podívala do zrcátka a tam žádné vozidlo nebylo. Stěžovatelka se domnívá, že závěr ohledně viny žalobce ze spáchání výše uvedeného přestupku nijak nesouvisí se skutečností, zda se stěžovatelka podívala před samotným odbočením vlevo do zpětného zrcátka, či nikoliv. Krajský soud však na základě toho nepovažuje jednání stěžovatelky před samotným odbočením za prokázané a požaduje provést dokazování výsledkem spolejezdců obou účastníků nehody. Tento požadavek považuje stěžovatelka za bezvýznamný ve vztahu k vině žalobce, jelikož z obsahu vysvětlení spolejezdců obou účastníků poskytnutých policii je zřejmé, že výpovědi nemohou mít na posouzení věci zásadní vliv (k tomu jsou rozporné), neboť vina je prokázána z objektivně zjištěných skutečností, fotodokumentace a výslechu žalobce. Proto považuje stěžovatelka za nadbytečný také požadavek krajského soudu na vypracování znaleckého posudku o příčině vzniku dopravní nehody, protože nepravdivost tvrzení jak žalobce, tak jeho spolejezdkyně o průběhu nehody vyplývá již ze záznamu ze správního spisu. Vzhledem k výše předestřenému má stěžovatelka za to, že zrušení napadeného správního rozhodnutí též v rozsahu výroku ohledně viny žalobce je zcela nedůvodné a nemá ani oporu v odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu.

Zároveň považuje za nesprávný i právní názor krajského soudu, že „...ze zprávy Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina z 27. 2. 2007 je jednoznačně prokázáno, že v uvedený den a hodinu řidič V. (žalobce – pozn. Nejvyššího správního soudu) oprávněně použil výstražných signálů“. Podle stěžovatelky ze zprávy vyplývá pravý opak, tedy že výstražné světelné a zvukové znamení bylo použito neoprávněně, jelikož v daném případě nešlo vůbec o přednemocniční neodkladnou péči v rámci plnění úkolů zdravotnické záchranné služby, ale o naprosto rutinní převoz pacienta na plánované vyšetření v rámci poskytování nemocniční péče. Není proto možné ospravedlnit použití výstražných znamení pro danou situaci, kdy šlo jen o výše charakterizovaný převoz. Použití výstražných znamení pro takovou situaci podle stěžovatelky svědčí o zneužívání veřejných prostředků pro jiné účely, než pro které jsou ve skutečnosti určeny. Z těchto důvodů nesouhlasí se závěrem krajského soudu o oprávněnosti použití výstražných signálů žalobcem v dané době.

Závěrem se stěžovatelka nesouhlasně vyjadřuje k usnesení krajského soudu ze dne 25. 1. 2008, č. j. 57 Ca 62/2007 - 28, kterým byl přiznán žalobě odkladný účinek. Toto usnesení bylo dle stěžovatelky vydáno v rozporu se zákonem, bez toho, aniž by byly dány podmínky pro přiznání odkladného účinku.

S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu v celém rozsahu zrušil a věc vrátil tomuto soudu zpět k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 1. 7. 2008 žalobce tvrdí, že zásady a principy vedení správního řízení a dokazování byly správním orgánem podle žalobce porušeny tím, že určitý skutkový stav byl v kontextu průběhu celého nehodového děje nesprávně a nedostatečně posouzen. Správní orgány použily i nesprávnou právní kvalifikaci a nedbaly zásad vedení správního řízení, jelikož neprovedly dostatečné zkoumání skutkového stavu a nevypořádaly se řádně s rozpory v tvrzeních účastníků dopravní nehody. Žalobce uvádí, že odvolací orgán formálně potvrdil původní rozhodnutí správního orgánu I. stupně a nezabýval se důvody odvolání, proto vady řízení byly zhojeny až meritorním rozhodnutím soudu. Žalobce nesouhlasí s výroky správního orgánu I. stupně o jednoznačnosti prokázaných skutečností, neboť tyto výroky správní orgán nepodložil zdůvodněním, proč a jak k takovým závěrům dospěl. K oprávněnosti použití zvláštních výstražných znamení konstatuje, že použití bylo legitimní a odpovídá běžným postupům a standardům.

Žalobce dále tvrdí, že přiznání odkladného účinku bylo po právu, neboť ze spisového materiálu vyplývá, že žalobci objektivně vznikla nenahraditelná újma.

Na základě výše uvedeného má žalobce za to, že kasační stížnost není důvodná.

Ze soudního spisu je patrné, že krajský soud rozhodl ve prospěch žalobce, když rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud dospěl k závěru, že správní orgány dosud nezjistily náležitě skutečný stav věci a že dosud nebylo jednoznačně prokázáno, kdo z účastníků předmětné dopravní nehody ji způsobil. Rozpor ve výpovědích účastníků nehody nebyl v rámci správního řízení odstraněn, a jelikož na místě dopravní nehody nebyl zjištěn žádný nestranný svědek, který by tento rozpor mohl vyjasnit, je třeba doplnit dokazování za účelem zjištění, který z účastníků nehodu způsobil.

Jmenovaný soud uvedl, že v tomto ohledu je třeba provést výslech spolujezdkyně žalobce i spolujezdkyně stěžovatelky, přičemž soud poukázal na to, že „ze zprávy Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina z 27. 2. 2007 je jednoznačně prokázáno, že v uvedený den a hodinu řidič V. (žalobce – pozn. Nejvyššího správního soudu) oprávněně použil výstražných signálů.“ Dále podotkl, že po získání těchto důkazů je nutno vypracovat i znalecký posudek pro posouzení příčiny vzniku dopravní nehody. K právům a povinnostem stěžovatelky se však krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku nikterak nevyjádřil.

Dříve než Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí s ohledem na kasační důvody stěžovatelky vymezené v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení, přezkoumal toto rozhodnutí podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., z něhož vyplývá, že Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti; to však neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v tomto smyslu napadený rozsudek a dospěl k závěru, že rozhodnutí krajského soudu je zatíženo vadou způsobující nezákonnost jeho rozhodnutí.

K tomuto závěru dospěl kasační soud na základě toho, že z rozhodnutí krajského soudu není patrné, z jakého důvodu krajský soud považoval stěžovatelku za osobu zúčastněnou na řízení, a to především vzhledem k tomu, že odvolací řízení správní i řízení soudní bylo vedeno toliko ve vztahu k výroku I. rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy ve vztahu k žalobci. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného ani krajského soudu totiž nikterak nevyplývá, že by se vyjadřovaly i k právům a povinnostem stěžovatelky. Ze správního a soudního spisu je zřejmé, že krajský soud napadeným rozhodnutím zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2007, kterým bylo zamítnuto odvolání proti výroku I. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 22. 5. 2007. Výrok II., týkající se práv a povinností stěžovatelky, nebyl odvoláním vůbec napaden a nabyl proto právní moci.

Nejvyšší správní soud považuje rozhodnutí krajského soudu za zatížené vadou způsobující nezákonnost rozhodnutí, když z jeho rozhodnutí není seznatelné, na základě čeho stěžovatelka splňovala podmínky účastenství podle § 34 odst. 1 s. ř. s., podle kterého osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly **přímo dotčeny** ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, jak ostatně potvrzuje i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2003, č. j. 5 A 31/2001 - 42, publikované pod č. 9/2003 Sb. NSS.

Z téhož ustanovení navíc implicitně vyplývá, že je povinností předsedy senátu, aby posoudil, zda osoby aspirující na postavení osoby zúčastněné na řízení je možno do kategorie zúčastněných osob vůbec zahrnout. Takové posouzení však zdejší soud v rozhodnutí krajského soudu zcela postrádá.

S ohledem na právě předestřené považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné, aby krajský soud tuto otázku postavení osoby zúčastněné na řízení zodpověděl v dalším řízení a svůj názor řádně zdůvodnil. Závěrem kasační soud upozorňuje, že v souladu s rozsudkem zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 7 As 43/2005 - 53, usnesení o tom, že určitá osoba není osobou zúčastněnou na řízení, není rozhodnutím, které upravuje pouze vedení řízení, neboť jeho právní účinky mají pro takovou osobu závažný význam zejména v oblasti ochrany jejích práv v řízení, a proto je kasační stížnost proti takovému usnesení přípustná.

Ve světle předestřené považuje zdejší soud za nadbytečné se v tuto chvíli věcně zabývat uplatněnými námitkami stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 3 s. ř. s. a ze shora uvedeného důvodu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Brně podle § 110 odst. 2 s. ř. s. v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2009

JUDr. Radan Malík
předseda senátu